

İNSAN VE MEKÂN YÜZÜYLE

MÜBADELE

1923'ten bugüne zorunlu göç

İHSAN TEVFİK

BİLİM ve SANAT VAKFI KÜTÜPHANESİ	
DEĞİRBAS NO:	1020576
TASNİF NO:	325.95.6/12

İÇİNDEKİLER

Balkan Kızları "Göç 1913" - Şeref Tipi.....	IX
Kısaltmalar	XV
Tablolar.....	XVII
Önsöz	XIX
Giriş	XXI
Teşekkür.....	XXIII

BİRİNCİ AYRIM KAYALAR'DAN SİVAS-SUŞEHİRİ'NE MÜBADELE

BİR BÖLGE MONOGRAFİSİ: KAYALAR/CUMAPAZARI.....	3
Cumapazarı/Kayalar Adlandırması	3
Yörükler, Konyarlar, Evlâd-ı Fâtihân.....	6
Evliya Çelebi'ye Göre Cumapazarı/Kayalar	10
Kamusu'l-A'lam'da Cumapazarı/Kayalar ve Bölgedeki Vakıf Eserleri.....	13
Rumeli Beylerbeyliği ve Selanik/Manastır Bölgesinin Son Dönemdeki İdari Yapısı	16
1852 Nüfus Sayımına Göre Manastır Bölgesinin Nüfus Yapısına Kısa Bir Bakış.....	18
Osmanlı'da 1905 (Son Nüfus) Sayımı ve Sonraki Dönemlerde Bölgenin Yapısı.....	19
Rumeli-Selanik Muhaciri/Mübadili Tanımlaması, Selanik Yörükleri, Atatürk'ün Soy ve "Rumelilik Kimliği" Üzerine Belirlemeler	22

I. BÖLÜM

Mübadele Öncesi Durum ve Mübadeleye Giden Süreç

MÜBADELE ÖNCESİ DURUM VE MÜBADELEYE GİDEN SÜREÇ	31
Göçün Siyasal Alt Yapısı, Kışkırtmalar	34
Göçü Teşvik	35
Mübadele Öncesi Göçlere Bir Bakış ve Mübadele Öncesi Son Durum	38
MÜBADELE ANTLAŞMASI	43
“Büyük Mübadele”den Bir Adım Öncesi	43
Kurtuluş Savaşı ve Lozan’da Mübadele Antlaşması’na Giden Süreç	45
Mübadele Antlaşması’nın İmzalanması	46
Mübadele Antlaşması’nın Bazı Maddeleri	48
Mübadelede Gitmek ve Kalmak İsteyenler	50
MÜBADELE PLANI, MÜBADELEYE TABİ BÖLGELER VE MÜBADELENİN FİİLEN BAŞLAMASI	51
Mübadele Planı ve Mübadeleye Tabi Bölgelerin Belirlenmesi	51
Mübadelenin Fiilen Başlaması ve İlk Kafileler	54

II. BÖLÜM

Türk Mübadillerin Gelişi ve Rum Mübadillerin Gidişi

TÜRK MÜBADİLLERİN GELİŞİ	57
Sivas’a, Şebinkarahisar’a ve Suşehri’ne Türk Mübadillerin Gelişi ve İskânı	57
Sivas ve Suşehri Bölgesinin Mübadele Öncesi Demografik Yapısı	57
Suşehri’ne Giresun-Şebinkarahisar Yoluyla Mübadillerin Gelişi ve İskânı	61
Sivas’a Samsun Limanı Yoluyla Gönderilen Mübadiller ve İskânı	67
RUM MÜBADİLLERİN SİVAS, ŞEBİNKARAHİSAR VE SUŞEHİRİ BÖLGELERİNDEN AYRILIŞI	72
Rumların Anadolu’dan Ayrılışı	72
Rumların Sivas, Şebinkarahisar, Suşehri ve İç Bölgelerden Ayrılışı	76
Suşehri’nin Demografik Yapısına Yakından Bakış, Rum Nüfusu, Rum Mübadillerin Bölgeden Ayrılışı	80

İKİNCİ AYRIM
TANIKLIKLAR VE GÖZLEMLER

TÜRK MÜBADİLLERİN ANLATTIKLARI	88
Şefik Kırca'nın Anılarında Mübadele	88
Mehmet Kırca'nın Anlatımıyla Haydarlı Köyü, Sarıgöl ve Bölgede Yaşam	94
Birinci Kuşak Mübadil Sami Perçin Anlatıyor	98
Niyazi Araçoğlu ile "Memleket" Üzerine	100
Salih Kırca ile Rumeli ve Mübadele Üzerine	102

ÜÇÜNCÜ AYRIM
MÜBADİLLERLE YAPILAN SÖYLEŞİLER,
GEZİ YAZILARI VE RÖPORTAJLAR

MÜBADİLLERLE YAPILAN SÖYLEŞİLER	107
Asiye Güner'le Söyleşi	107
Naşit Tok, Çocuklarına Mübadeleyi Anlatıyor	124
Ahmet Kurt'la Söyleşi	127
Süleyman Zeren'le Söyleşi	136
Emeti Kırılmaz'la Söyleşi	147
Ağa Özen'le Söyleşi	159
Kasım Perçin'le Söyleşi	164
İffet Taşdemir'le Söyleşi	169
Nazike Borası ile Söyleşi	175
Meldiye Coşkun'la Söyleşi	185
GEZİ YAZILARI-RÖPORTAJLAR	188
Sivas'tan Makedonya'ya İnsan Hikâyeleri -I-	188
Sivas'tan Makedonya'ya İnsan Hikâyeleri -II-	197
Mübadele'nin İzinde -I-	207
Mübadele'nin İzinde -II-	216
Sivas'tan Makedonya'ya Mübadele'den Bir Kesit	236
Sivas'tan Kozani-Naslıç'e Değişen Hayatlar	241
Makedonya'dan Zara'ya Hüzünlü Hikâyeler	250
Sivas'tan Kesriye'ye Mübadele Öyküleri	259
Pandelidis Yordanis Anlatıyor	266
Yunanistan'da Nâzım Hikmet Okuyan Rum Köylü	268

Bir Şiirin Romanı ve Necati Cumalı	273
Mübadele Yorumu-Sonuç	282

DÖRDÜNCÜ AYRIM

Belgeler, Haritalar ve Fotoğraflar

Belgeler	289
Haritalar	319
Fotoğraflar	329
Kaynakça	347
Dizin	355